

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้นำหมู่บ้าน
กรณีศึกษา : หมู่ที่ 7 บ้าน โสภงาน ตำบล โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู มี
วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้าน โสภงาน ตำบล
โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู รวมถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการ
มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้าน โสภงาน
หมู่ที่ 7 ตำบล โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวนทั้งสิ้น 574 คน (สำนักงาน
ทะเบียนท้องถิ่น. 2552 : 3)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้
(Taro yamane. 1973 : 727 ; อ้างถึงใน โกมินทร กุลเวชกิจ. 2549 : 51)

สูตร
$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

N = จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 574 คน

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง กำหนดที่ร้อยละ 0.05

n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้

แทนค่าสูตร $N = 574$

$$n = \frac{574}{1 + (574)(0.05)^2}$$

$$= 236$$

จากการคำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ ดังกล่าวแล้วได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาใช้วิธีการ การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มแบบง่ายนี้ใช้วิธีการจับสลาก ซึ่งการจับสลากนั้นประชาชนจะมีโอกาสและมีสิทธิเท่า ๆ กันที่จะถูกเลือก (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 74-75) โดยผู้ศึกษาทำการเขียนชื่อสมาชิกภายในครอบครัวที่มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละครอบครัวลงในกระดาษไปใส่ในกล่อง แล้วทำการเขย่าให้คละก้นหลังจากนั้นก็ทำการสุ่มโดยการหยิบแผ่นกระดาษขึ้นมาทีละ 1 แผ่น เมื่อได้ชื่อสมาชิกภายในครอบครัวคนใดก็ทำการจดบันทึกชื่อผู้นั้นจนครบตามที่ต้องการของกลุ่มตัวอย่างแต่ละครัวเรือน ซึ่งในครอบครัวหนึ่งอาจจะมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่าหนึ่งคนก็ได้ เนื่องจากไม่ได้ทำการคำนวณหาสัดส่วนของประชากร ทำลักษณะแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนครบจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน จากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น จำนวน 574 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้นำหมู่บ้าน บ้าน โสภงาน ตำบล โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการกำหนดคุณสมบัติผู้นำหมู่บ้าน โดยได้กำหนดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้นำหมู่บ้าน บ้าน โสภงาน ตำบล โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

การศึกษามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้าน โสภงาน ตำบล โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ผู้ศึกษาคำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อเตรียมสร้างแบบสอบถาม

2.2.3 กำหนดขอบเขตของข้อความจากเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งชนิดปลายเปิดและปลายปิด

2.2.4 ผู้ศึกษาได้ทำการทำการศึกษาจากงานวิจัยของ คุณถวัลย์ วงษ์ทอง และคุณพรปณิต ปกครอง มาปรับปรุงให้เข้ากับงานวิจัยของผู้ศึกษา แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย และด้านการศึกษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้คือ

1) นางสาวทิพสุคนธ์ ปทุมพร วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนหวาน ตำบลคอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นางจารุณี ดวงชัย วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียน โลกก่อพิทยาคม ตำบล โลกก่อ อำเภอมือทอง จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3) พันโท ชัยปนต์ นารินทร์ วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตำแหน่ง ผู้บังคับกองพันทหารช่างที่ 6 ตำบลโพธิ์สัย อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ

2.2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ประเมินค่า IOC (Index of Congruence) ตามสูตร(ดังแสดงในหน้า 38) ซึ่งได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1 (ดังแสดงในภาคผนวก ข) และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในบ้าน โสภงาน หมู่ที่ 7 ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน อีกครั้งหนึ่งแล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่า 0.95 (ดังแสดงในภาคผนวก ข) ถือว่ายอมรับได้ และทำการจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ประสานงานกับผู้นำหมู่บ้านบ้าน โสภงาน ตำบล โนนสัง อำเภอ โนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้รับทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายในการที่จะชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกในหมู่บ้าน

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนและมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ ในกรณีที่แบบสอบถามไม่มีความสมบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ทำการให้ประชาชนกลุ่มตัวอย่างทำการกรอกแบบสอบถามใหม่พร้อมทั้งการอธิบายให้เกิดความเข้าใจตรงกันและถูกต้อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แล้วผู้ศึกษาได้ถอดรหัส จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด ดังนี้ (Likert, 1961 : 123 ; อ้างถึงใน สุพินดา เกิดมาลี. 2547 : 32)

การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	หมายถึง	1
การมีส่วนร่วมน้อย	หมายถึง	2
การมีส่วนร่วมปานกลาง	หมายถึง	3
การมีส่วนร่วมมาก	หมายถึง	4
การมีส่วนร่วมมากที่สุด	หมายถึง	5

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลหาค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป แล้วหาค่าสถิติวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 ข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

เกณฑ์การแปลผลการให้คะแนนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้าน บ้านโสกจาน ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 42)

การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	0.00-1.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย	ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง	ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก	ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00

4.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 3 คือปัญหาที่เกิดขึ้นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านโสกจาน ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น โดยการอธิบายความด้วยการพรรณนาความ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนบ้านโสกงาน ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภูดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและอาชีพ ว่ามีจำนวนเท่าใดจากกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ศึกษา ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 43)

$$\text{สูตร } P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งผู้นำหมู่บ้าน บ้านโสกงาน ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) จะได้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 44)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนประชากร

5.3 การวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งผู้นำหมู่บ้าน บ้านโสกงาน ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู ใช้วิธีแจกแจงความถี่ และการพรรณนาความ

5.4 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (IOC) ใช้สูตร (อนูวัติ ภูณแก้ว, 2546 : 48)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5.5 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

สูตร
$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของจำนวนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของจำนวนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY